

Redovisning av kommunstyrelsens och stadskontorets stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer
Stadskontoret

Upprättad
Datum: 2018-02-22
Version: 2.0
Ansvarig: Victor Ollén, Erika Pettersson, Frida Hansdotter Pilgaard
Förvaltning: Stadskontoret
Enhet: Näringslivsavdelningen

Innehållsförteckning

Bakgrund, utgångspunkter och tillvägagångssätt	3
Uppdraget	3
Tillvägagångssätt och utgångspunkter	3
Definitioner och avgränsning	4
Kartläggning av stöd från kommunstyrelsen och stadskontoret under 2017.....	5
Näringslivsavdelningens ordinarie arbete	5
Utbetalda bidrag.....	6
Utbetalningar från näringslivsavdelningens budgetram	6
Kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar.....	7
Kommunstyrelsens anslag för stadigvarande medlemsavgifter och bidrag.....	7
Ekonomisk ram avsatt till näringslivsutskottet för sysselsättnings- och näringslivsfrämjande åtgärder	7
Stödets ändamålsenlighet i relation till näringslivsprogrammets inriktningar och intentioner	8
Näringslivsavdelningens ordinarie arbete	8
Utbetalda bidrag.....	9
Ansöknings-, berednings- och uppföljningsförfarande	12
Ansökningar, beslutsunderlag och uppföljning.....	12
Befintliga riktlinjer	12
Slutsatser och möjliga förbättringar	14
Stödets ändamålsenlighet i förhållande till näringslivsprogrammet	14
Ansöknings- och uppföljningsförfarande	14
Beslutsunderlag	15
Kännedom om möjligheten att söka bidrag	16
Samling av medel för förbättrad analys och prioritering	16
Avslutande reflektioner.....	16

Bakgrund, utgångspunkter och tillvägagångssätt

Uppdraget

I budget 2017 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att se över ändamålsenligheten i stadens stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser och aktörer för att säkerställa att det ligger i linje med stadens näringslivsprogram. En genomförandeplan för uppdraget antogs av kommunstyrelsen i december 2017 (STK-2017-1179), vilken tydliggör att redovisningen ska sammanlänkas med implementeringen av näringslivsprogrammet under 2018.

Uppdraget har delats upp i tre faser; den första fokuserade särskilt på bidrag som utbetalats genom beslut i näringslivsutskottet (se bilaga 1), den andra – föreliggande – redovisningen fokuserar på hela stadskontorets och kommunstyrelsens stöd, och i den tredje fasen kommer en genomlysning göras av allt stöd som utgår från Malmö stad.

Utgångspunkten för föreliggande redovisning är att ge en helhetsbild över det stöd som kommunstyrelsen och stadskontoret riktar gentemot innovations- och näringslivsfrämjande insatser, då en sådan heltäckande bild tidigare saknats. Redovisningen ska också visa om stödet följer de inriktningar som återfinns i näringslivsprogrammet och belyser hur de befintliga ansöknings-, berednings- och uppföljningsprocesserna kring utbetalda bidrag ser ut. I förlängningen förväntas resultatet av redovisningen kunna leda till ett bättre stöd för prioriteringar och framtida satsningar, samt lägga grund för en mer sammanhållen ansöknings- och uppföljningsstruktur.

Tillvägagångssätt och utgångspunkter

För att kunna kartlägga stödet har genomlysningar gjorts av utbetalningar från kommunstyrelsens och dess utskotts konton. Stadskontorets näringslivsavdelning har ett särskilt ansvar för att främja näringslivet och besöksnäringen i staden. Därför inkluderar redovisningen näringslivsavdelningens arbete och budget. Samtliga summor som presenteras i redovisningen avser verksamhetsåret 2017.

Utifrån kartläggningen har slutsatser dragits gällande stödets ändamålsenlighet i relation till näringslivsprogrammet, nuvarande ansöknings- och uppföljningsstruktur samt om och hur tillvägagångssätten skulle kunna förbättras.

Redovisningen har tagits fram från stadskontorets näringslivsavdelning, i nära samarbete med övriga avdelningar på förvaltningen.

DEFINITIONER OCH AVGRÄNSNING

Stadskontoret har i redovisningen endast inkluderat insatser och verksamheter som har som huvudsakligt syfte, eller som betydande bieffekt, att verka innovations- och/eller näringslivsfrämjande. Det innebär att insatser som indirekt påverkar innovations- och näringslivsklimatet i en positiv riktning, men som har ett annat huvudsyfte (till exempel utbildnings- eller kulturfrämjande insatser), inte inkluderats.

I redovisningen definieras stöd på två sätt. Det första handlar om ekonomiska bidrag som utbetalats efter beslut av kommunstyrelsen, något av dess utskott eller genom näringslivsdirektörens delegationsrätt (se bilaga 2, delegationsordning för kommunstyrelsens förvaltning). Det kan gälla stöd till både interna och externa insatser, den gemensamma nämnaren är att särskilda bidrag beviljats och att insatsen inte drivs inom ramen för ordinarie, budgeterad verksamhet.

Det andra avser det internt fördelade kommunbidrag som riktas till stadskontorets näringslivsavdelning. Anledningen till detta är att avdelningens kärnuppdrag är så nära sammankopplat med uppdragets syfte att det i sammanhanget vore missvisande att inte redogöra för verksamhetens kostnader och hur de på ett övergripande plan fördelas.

Redovisningen fokuserar endast på utbetalt stöd till verksamheter där det inte föreligger någon regelrätt beställning från Malmö stad. Upphandlade verksamheter och aktiviteter är därför inte inkluderade i redovisningen, även om upphandlingsförfarandet har en stor inverkan på näringslivets förutsättningar.

Stadskontoret vill i sammanhanget också poängtera att redovisningen, med undantag från det kommunbidrag som utbetalas till näringslivsavdelningen, endast tar hänsyn till *direkta* kostnader. Ett konkret exempel på detta är Eurocities-samarbetet, där Malmö stads medlemsavgift redovisas men där övriga kostnader (för personal, resor, utlägg etc.) inte beaktas i redovisningen.

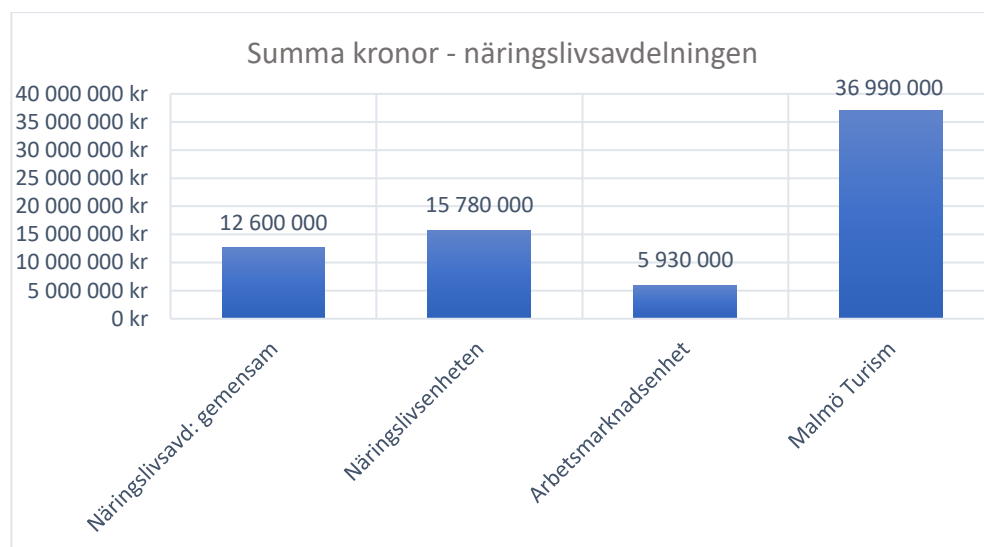
Kartläggning av stöd från kommunstyrelsen och stadskontoret under 2017

Det totala stödet till innovations- och näringslivsfrämjande insatser från kommunstyrelsen och stadskontoret under 2017 uppgick till 87,9 miljoner kronor. Av dessa avsåg 71,3 miljoner kronor kommunbidrag till näringslivsavdelningen, varav drygt 6,2 miljoner betalades ut till externa insatser. Ytterligare 16,6 miljoner av de 87,9 miljonerna utbetalades från stadskontoret och kommunstyrelsen. Totalt sett uppgick således summan för utbetalda bidrag från kommunstyrelsen och stadskontoret till 22,8 miljoner kronor.

Näringslivsavdelningens ordinarie arbete

Stadskontorets näringslivsavdelning erhöll under 2017 cirka 71,3 miljoner kronor i kommunbidrag. Det är en nettokostnad som inte tar intäkter från till exempel sponsorer (exempelvis gällande näringslivsgalan) eller medfinansierare (exempelvis gällande företagslotsen) i beaktande. Stadskontoret vill också understryka att summan avser budgeterade medel för 2017, inte avdelningens resultat.

Näringslivsavdelningen består av tre enheter; näringslivsenheten, arbetsmarknadsenheten och Malmö Turism, och hade vid 2017 års slut 46 helårsanställningar. Avdelningens kommunbidrag är fördelat enligt diagrammet nedan.

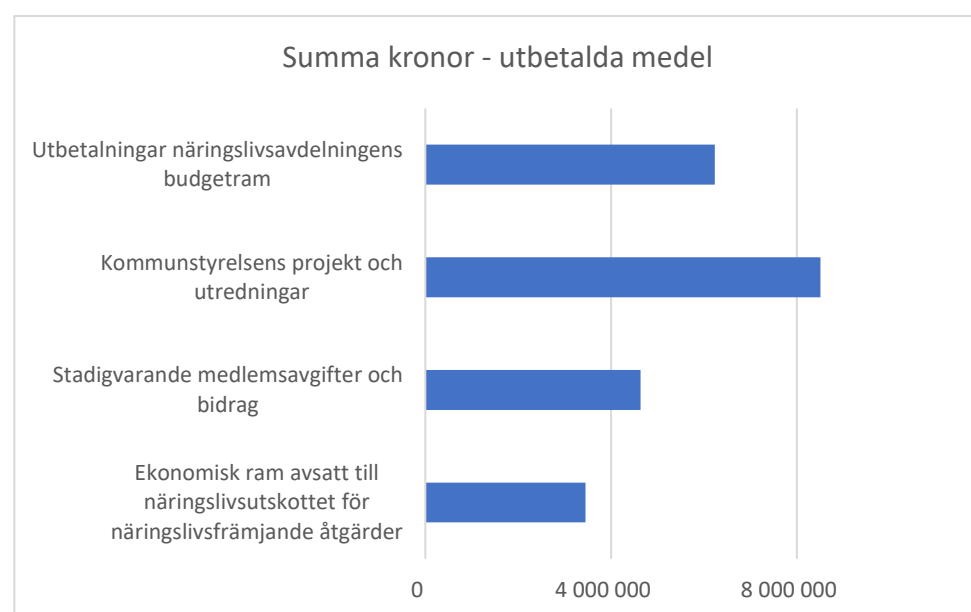
Det är i sammanhanget viktigt att understryka att summorna ovan inkluderar dels de ca 6,2 miljoner som utbetalas till externa aktörer (se närmare beskrivning av dessa bidrag nedan), dels ett antal andra på förhand bestämda utgiftsposter. Till exempel så innefattar det avdelningens gemensamma konton 10 miljoner kronor som är särskilt avsatta från kommunstyrelsen för arbetet med

Jobbpaketen. En stor del av det kommunbidrag som fördelats till Malmö Turisms verksamhet innefattar kostnader för olika former av marknadsföringsavtal som slutits med aktörer som Malmö Arena (gällande till exempel namnrätten) och Malmömässan. Dessa poster bedöms i redovisningen inte ha som huvudsakligt fokus att verka innovations- och näringslivsfrämjande, och inkluderas därför inte i det som benämns som utbetalda bidrag.

Avdelningen ansvarar för en rad insatser som på flertalet sätt främjar innovation, företagande, besöksnäring och arbetsmarknadsinsatser i Malmö. Ett aktivt arbete drivs för att locka etableringar till staden, för att samordna och förbättra den kommunala servicen gentemot företagare, för att främja näringslivets kompetensförsörjning och för att attrahera besökare, evenemang och kongresser till Malmö. Avdelningen har också engagemang i olika styrelser och organisationer som på olika sätt arbetar innovations- och näringslivsfrämjande. På avdelningen vilar också ett såväl strategiskt som operativt marknadsföringsansvar kopplat till Malmös varumärke, gentemot såväl besökare som näringsliv.

Utbetalda bidrag

De 22 828 000 kronor som under 2017 utbetalades till olika innovations- och näringslivsfrämjande insatser från kommunstyrelsen och stadskontoret hämtades från fyra olika konton/anslag, och redovisas nedan.

UTBETALNINGAR FRÅN NÄRINGSLIVSAVDELNINGENS BUDGETRAM

Under 2017 utbetalades 6 236 000 kronor till externa innovations- och näringslivsfrämjande insatser från näringslivsavdelningens budgetram.

De två tyngsta posterna utgörs av utbetalningar till Tillväxt Malmö och Destinationssamverkan. Tillväxt Malmö erhåller 5 000 000 kronor årligen enligt

det treåriga avtal som efter beslut i kommunstyrelsen slutits mellan Tillväxt Malmö och Malmö stad, och medlen tillskjuts avdelningen på årsbasis av kommunstyrelsen.

Destinationssamverkan Malmö AB är ett bolag med en styrelse sammansatt av representanter från näringslivet och Malmö stad. Bolaget ägs till 30 % av Malmö stad och 70 % av det privata näringslivet. Medarbetarna på Malmö Turism fungerar som bolagets operativa personal. Bolaget erhöll dessutom 200 000 kronor under 2017, och kostnaden hanteras inom ramen för Malmö Turisms verksamhetsbudget.

Resterande utbetalningar hanteras i huvudsak inom ramen för näringslivs- direktörens delegation gällande sysselsättnings- och näringslivsfrämjande åtgärder. I de fall summan överstiger näringslivsdirektörens delegationsrätt har beslut fattas i kommunstyrelsens arbetsutskott.

KOMMUNSTYRELSENS ANSLAG FÖR PROJEKT OCH UTREDNINGAR

Ur kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar utbetalades 8 508 000 kr till innovations- och näringslivsfrämjande insatser under 2017. Av detta gick 3 775 000 kr till externa aktörer, medan 4 733 000 kronor gick till interna insatser.

KOMMUNSTYRELSENS ANSLAG FÖR STADIGVARANDE MEDLEMSAVGIFTER OCH BIDRAG

Ur kommunstyrelsens anslag för stadigvarande medlemsavgifter och bidrag utbetalades 4 634 000 kronor till innovations- och näringslivsfrämjande insatser under 2017. Den största andelen gick till externa aktörer, och nästan alla bidrag betalades ut som medlemsavgifter, exempelvis till Business Region Skåne och Mobile Heights. Undantaget är Media Evolution City som erhåller ett stadigvarande bidrag om 750 000 kronor.

EKONOMISK RAM AVSATT TILL NÄRINGSLIVSUTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNINGS- OCH NÄRINGSLIVSFRÄMJANDE ÅTGÄRDER

Under 2017 utbetalades 3 450 000 kronor från den ekonomiska ram som avsatts till näringslivsutskottet för sysselsättnings- och näringslivsfrämjande åtgärder. En redovisning av dessa bidrag delgavs näringslivsberedningen och -utskottet i december 2017, se bilaga 1. Samtliga bidrag utbetalades till externa aktörer. 750 000 kronor beviljades genom olika delegationsbeslut från näringslivsdirektören, medan övriga bidrag beviljades genom beslut i näringslivsutskottet.

Stödets ändamålsenlighet i relation till näringslivsprogrammets inriktningar och intentioner

Det stöd som har identifierats inom ramen för kartläggningen har analyserats utifrån näringslivsprogrammet och dess fem fokusområden (*Malmö i sin omvärld*, *Attraktiva miljöer och tillgänglighet*, *Innovation och företagande*, *Kompetensförsörjning* samt *Kommunal service*) med underordnande inriktningar (se bilaga 3 för näringslivsprogrammet i sin helhet).

Det är i sammanhanget viktigt att poängtera att gränserna mellan de olika fokusområdena och dess inriktningar inte alltid är glasklara. Många hänger tätt ihop, och insatser som görs främst i syfte att främja ett visst område har ofta effekter även på andra. Det är möjligt att utläsa såväl primära som sekundära effekter för majoriteten av alla insatser. I redovisningen har utgångspunkt tagits i de primära effekter som en insats bedöms generera.

Redovisningen har inte medgivit en nedbrytning och analys av näringslivsavdelningens verksamhetsbudget på detaljnivå, och därför redovisas verksamhetens ändamålsenlighet, med undantag för de cirka 6,2 miljoner kronor som betalats ut till externa aktörer, på ett mer övergripande plan nedan.

Näringslivsavdelningens ordinarie arbete

Som tidigare beskrivits erhöll stadskontorets näringslivsavdelning cirka 71,3 miljoner kronor i kommunbidrag under 2017, varav 6,2 miljoner utbetalades till externa innovations- och näringslivsfrämjande insatser.

En stor del av näringslivsavdelningens ordinarie arbete ryms av naturliga skäl inom ramen för fokusområdet *Innovation och företagande*. Inom området sker satsningar på till exempel kulturella och kreativa näringar, stöd till inkubatorer och innovationsarenor, clean tech-initiativ, testbedverksamhet och att stärka Malmös roll som nav för besök i regionen. Näringslivsgalan och frukostmötena 07:07 är andra exempel på hur avdelningen arbetar för att främja innovation och företagande i Malmö.

Inom fokusområdet *Malmö i sin omvärld* driver avdelningen ett aktivt arbete inom ramen för bland annat MalmöLund-regionen, Eurocities, Fehmarn Bält och Greater Copenhagen. Under 2017 projektledde avdelningen Malmös närvaro på fastighetsmässorna MIPIM och Business Arena, och stora resurser lades på marknadsföringsinsatser för att locka såväl besökare som etableringar till staden.

Näringslivsavdelningen drev under 2017 flera satsningar inom ramen för fokusområdet *Kompetensförsörjning*: Nissin (Näringslivet i skolan, skolan i näringslivet), Hej framtid (ett projekt med syftet att stärka kunskapen om karriärs- och yrkesmöjligheter i besöksnäringens bransch hos unga Malmöbor)

Industrinatten (ett projekt med syfte att stärka kunskapen om industrijobb hos högstadieelever) och projektet Dubbel Yrkesutbildning (som utgår från en tysk arbetsmarknadsmodell med utgångspunkt från företags och offentlig sektors kompetensförsörjningsbehov) för att nämna några. Näringslivsavdelningen har under 2017 också arbetat med att ta fram beslutsunderlag inom ramen för *Jobbpakten* och uppdraget att erbjuda sommarjobb eller praktik för alla gymnasieungdomar.

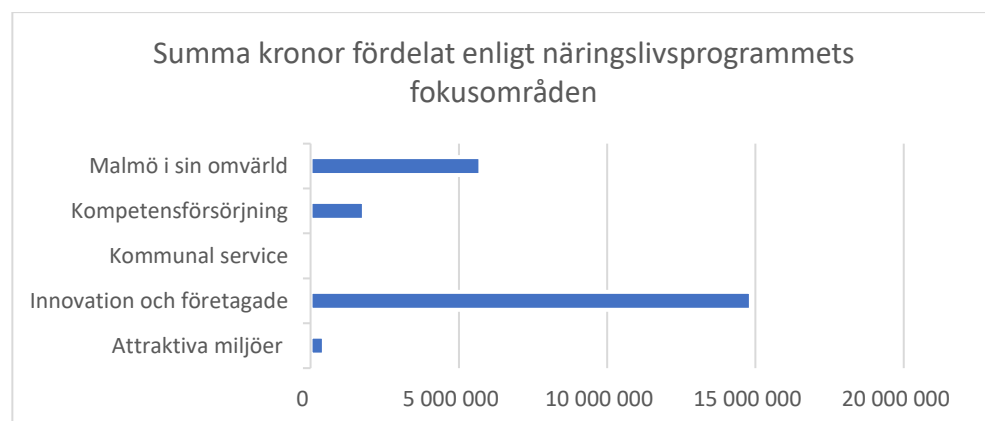
Inom fokusområdet *Attraktiva miljöer* har näringslivsavdelningen ett tätt samarbete med framförallt stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret och gatukontoret. Avdelningen är involverade i framtagande och översyn av olika styrdokument (exempelvis översiktsplan), och samarbetar med berörda förvaltningar gällande specifika utbyggnadsområden som till exempel Norra hamnen. Avdelningen driver också, som tidigare beskrivits, ett aktivt arbete med att marknadsföra Malmös attraktivitet externt på fastighetsmässor som till exempel Business Arena.

Företagslotsen är näringslivsavdelningens för närvarande största satsning inom fokusområdet *Kommunal service*, men enskilda insatser som rör till exempel upphandling genomförs kontinuerligt för att höja kunskapen om offentlig upphandling bland stadens företagare. Under 2018 kommer också arbetet med SKL:s INSIKT-mätningar att intensifieras, vilket förväntas lägga grund för framtida satsningar inom fokusområdet.

Initiativet och arbetssättet *Meet Malmö* drivs också från näringslivsavdelningen, med syfte att samla företrädare från näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle för att gemensamt identifiera och lösa utmaningar i staden. Utgångspunkten för diskussionerna under de dialogmöten som genomförts under 2017 har varit just näringslivsprogrammet fem fokusområden.

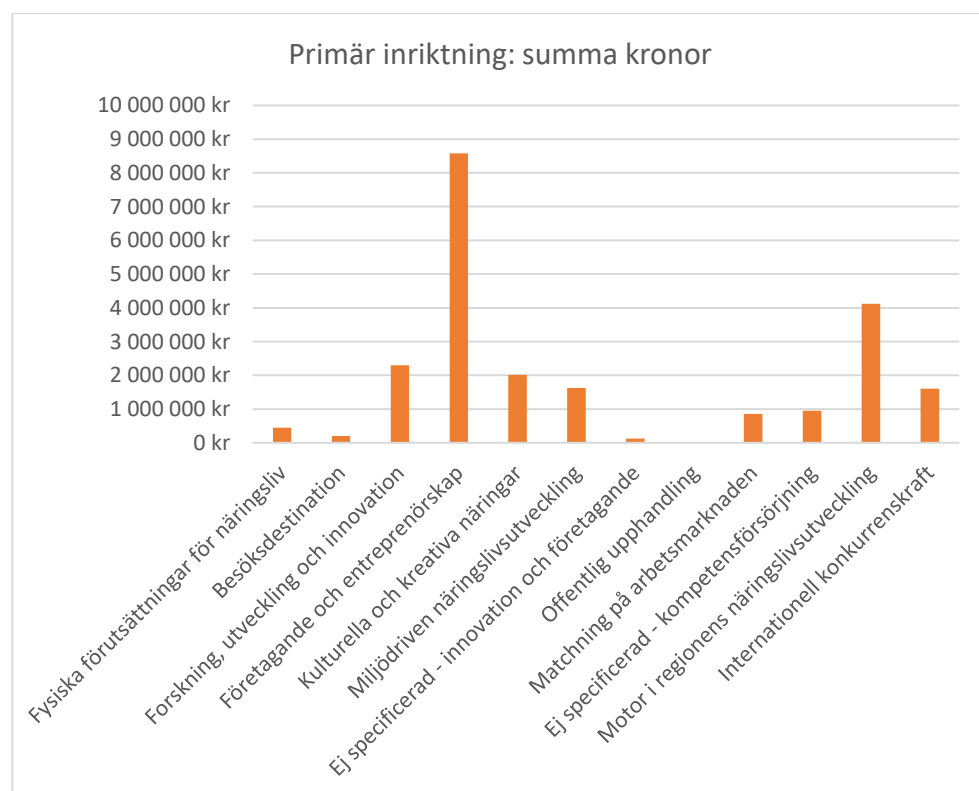
Utbetalda bidrag

Det utbetalda stödet (cirka 22,8 miljoner kronor) från kommunstyrelsen och stadskontoret fördelar sig utifrån näringslivsprogrammet fokusområden enligt tabellen nedan.

Det utbetalda stödet är fördelat på 41 olika insatser, och den huvudsakliga klustringen sker – inte oväntat – inom fokusområdet *Innovation och företagande*. Drygt 65% av medlen riktades mot detta område, fördelat på 27 insatser. Åtta insatser fick bidrag inom ramen för fokusområdet *Malmö i sin omvärld*, sammantaget riktades 25% av det utbetalda stödet. Fyra insatser beviljades bidrag inom ramen för fokusområdet *Kompetensförsörjning*, utgörande knappt 8%. En insats beviljades bidrag inom ramen för fokusområdet *Attraktiva miljöer*, utgörande knappt 2%. Ytterligare en insats beviljades bidrag inom ramen för fokusområdet *Kommunal service*, utgörande ca 0,04% av stödet.

Varje fokusområde har i sin tur ett antal underordnade inriktningar. Av de totalt 15 inriktningarna i näringslivsprogrammet är tio representerade i redovisningen för utbetalda bidrag. Två satsningar faller inom ramen för ett övergripande fokusområde men kan inte specificeras under en bestämd inriktning. Fördelningen beskrivs nedan.

Förklaring av sammanställningen nedan: (antal initiativ; summa)

- **Malmö i sin omvärld (8; 5 724 tkr)**
 - Malmö är en motor i regionens näringslivsutveckling (3; 4 124 tkr)
 - Malmö är en internationellt konkurrenskraftig stad (5; 1 600 tkr)

- **Attraktiva miljöer och tillgänglighet (1; 450 tkr)**
 - Malmö erbjuder en attraktiv livsmiljö (0; 0 kronor)
 - Malmö stad verkar för ett hållbart, välfungerande och effektivt transportsystem (0; 0 kronor)
 - Malmö stad skapar goda fysiska förutsättningar för näringslivet (1; 450 tkr)
- **Innovation och företagande (27; 14 844 tkr)**
 - I Malmö stimuleras företagande och entreprenörskap (12; 8 579 tkr)
 - Malmö stad stödjer forskning, utveckling och innovation (3; 2 300 tkr)
 - I Malmö utvecklas kulturella och kreativa näringar (8; 2 015 tkr)
 - Malmö fortsätter att växa som besöksdestination (1; 200 tkr)
 - Malmö verkar för miljödriven näringslivsutveckling (2; 1 625 tkr)
 - Ej specificerad (1; 125 tkr)
- **Kompetensförsörjning (4; 1 800 tkr)**
 - Malmö stad verkar för bra skolor och utbildning (0; 0 kronor)
 - Malmö stad verkar för en god matchning på arbetsmarknaden (3; 850 tkr)
 - I Malmö samverkar staden, civilsamhället, akademien och näringslivet (0; 0 kronor)
 - Ej specificerad (1; 950 tkr)
- **Kommunal service (1; 10 tkr)**
 - Malmö stad erbjuder effektiv och serviceinriktad myndighetsutövning (0; 0 kronor)
 - Malmö stad stärker kunskapen om offentlig upphandling (1; 10 tkr)

Ansöknings-, berednings- och uppföljningsförfarande

Ansökningar, beslutsunderlag och uppföljning

Den dokumentation som idag finns kopplat till de olika beslutsärendena varierar i omfattning och utformning. Det gäller såväl ansökningar, beslutsunderlag som uppföljningar, och det finns flera skäl till detta. En del förklaras av att den sökande parten själv styr hur ansökan ska se ut, och en annan del handlar om att de uppföljningar som stadskontoret gör baseras på de bidragsbeviljade parternas egna redovisningar, som av naturliga skäl sinsemellan inte följer samma typ av målsättningar eller resultatmätning. Detta kan dock medföra vissa svårigheter kopplade främst till jämförbarheten.

Redovisningen visar också att kännedomen om att det finns möjlighet att söka bidrag från Malmö stad inom området i stor utsträckning tycks vara kopplad till en viss typ av nätverk.

Det har inom redovisningen inte varit möjligt att undersöka de ansökningar som fått avslag och hur beslutsgrunderna för detta sett ut. Denna information bedöms dock vara betydelsefull för att få bättre kunskap om vilka prioriteringar som har gjorts i samband med utbetalningar av bidrag, och skulle därför kunna vara föremål för fortsatt analys.

Befintliga riktlinjer

Det finns idag kommuncentrala regler och riktlinjer för Malmö stads stöd till ideella föreningar och organisationer. Dessa beskriver främst de formella kraven för att en förening ska beviljas bidrag, samt de olika bidragsformer som finns (se bilaga 4). Riktlinjerna är i skrivande stund föremål för revidering, och stadskontoret kommer under våren 2018 att skicka ut ett nytt förslag till kommuncentrala regler och riktlinjer på remiss.

Det finns också särskilda principer för kommunstyrelsens bidragsgivning, se bilaga 5. Principerna ska utgöra bedömningsgrund för ansökningar där bidrag beviljas från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar. I korthet beskriver principerna att insatser som beviljats bidrag ska kunna kopplas till kommunfullmäktiges budgetmål, att målgrupp, effekter och resultat ska beskrivas i ansökningarna, samt att projekt som främjar folkhälsa, jämställdhet och motverkar diskriminering ska prioriteras. Vidare fastställer principerna att bidrag som utbetalas från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar ska användas för projekt i uppstartsfasen – att beviljade projekt ges stöd i högst två år och att en ansökan ska beskriva hur satsningen förväntas finansieras fortsättningsvis. Principerna tydliggör också vikten av löpande dialog mellan tjänstepersoner på stadskontoret och ansvariga för beviljade projekt och insatser. Vidare ska en skriftlig återrapportering skickas till stadskontoret efter ett år. För återrapportering har stadskontoret tagit fram en gemensam mall, se bilaga 6.

I samband med framtagandet av föreliggande redovisning har ett förslag på riktlinjer för bidrag för sysselsättnings- och näringslivsfrämjande åtgärder tagits fram (se bilaga 7). Riktlinjerna är tänkta att komplettera de kommungemensamma och förvaltnings specifika riktlinjer och regler som beskrivits ovan, och tydliggör att insatser som beviljas bidrag för näringslivsfrämjande insatser ska vara ändamålsenliga utifrån näringslivsprogrammet intentioner.

Ovan beskrivna riktlinjer kan skapa goda förutsättningar för ett mer sammanhållet beslutsunderlag kopplat till bidragsgivningen. Redovisningen har visat att riktlinjerna skulle kunna kommuniceras tydligare i organisationen, så att kopplingarna till exempelvis kommunfullmäktiges budgetmål, målgrupper, förväntade effekter och resultat samt jämställdhets- och antidiskrimineringsaspekter på ett tydligare sätt lyfts i framtida underlag.

Slutsatser och möjliga förbättringar

Stödets ändamålsenlighet i förhållande till näringslivsprogrammet

Näringslivsprogrammet tar fasta på många av de grundläggande välfärds- och planeringsfrågor som skapar förutsättningar för ett välmående näringsliv, men som inte nödvändigtvis har näringsliv eller innovation som huvudsakligt fokus. Redovisningen syftar till att belysa insatser vars huvudsakliga syfte är att verka innovations- och näringslivsfrämjande. Den till synes ”ojämna” fördelning mellan fokusområdena som redovisats är ett uttryck för just detta, även om den kan sägas balanseras något när näringslivsavdelningens arbete vägs in. Näringslivsprogrammets utformning och breda ansats bidrar till att skapa en medvetenhet om alla de förutsättningar som krävs för ett välmående näringsliv, men är inte nödvändigtvis anpassat för att ensamt kunna ge någon närmare vägledning för faktiska prioriteringar avseende stöd till innovations- och näringslivsfrämjande insatser. Stadskontorets bedömning är att det krävs kompletterande tillvägagångssätt och analyser för detta, vilket diskuteras närmare nedan.

Det är dock viktigt att understryka att samtliga insatser som undersökts i redovisningen faller inom ramen för näringslivsprogrammets fokusområden, och att stödet utifrån det perspektivet därför är att betrakta som ändamålsenligt. För att kunna göra en mer djuplodad analys av ändamålsenligheten bedömer stadskontoret att den redovisning som följer av uppdragets tredje och sista fas dock måste inväntas. I den tredje fasen ska stödet till innovations- och näringslivsfrämjande insatser från samtliga nämnder och förvaltningar undersökas, och det är sannolikt att fördelningen mellan fokusområdena då kommer att se annorlunda ut.

Ansöknings- och uppföljningsförfarande

Som redovisningen visat finns det befintliga riktlinjer för det stöd som finns att söka från olika anslag. Det finns också framtagna mallar för ansökningar. I praktiken är det dock upp till den som söker ett bidrag att utforma ansökan. Att ansökningarna skiljer sig från varandra i omfattning och utformning innebär att de blir svåra att jämföra, vilket ställer stora krav på det beslutsunderlag som tas fram. I de ansökningar som undersökts inom ramen för redovisningen beskrivs i princip alltid mål och syfte, men dessa är i regel författade utifrån helt olika utgångspunkter och utifrån den sökandes perspektiv. Det förslag till riktlinjer för bidrag till näringslivsfrämjande åtgärder som tagits fram skulle här kunna utgöra en grund för att i tidiga skeden ännu tydligare kommunicera vad som bör finnas med i en ansökan.

De flesta ansökningar beviljas bidrag baserat på dess egen mål- och resultatbeskrivning, vilket skapar svårigheter att jämföra olika initiativ med varandra och ställer stora krav på uppföljningen från stadskontorets sida. Även här skulle de befintliga riktlinjerna kunna utgöra en bra grund för att skapa en

gemensam och mer sammanhållen rutin för uppföljning och krav på redovisning.

Stadskontoret förespråkar mot bakgrund av detta ett mer standardiserat ansöknings- och redovisnings/uppföljningsförfarande med utgångspunkt i de föreslagna riktlinjerna, vilket skulle skapa än bättre förutsättningar för efterföljande analys och framtida beslutsunderlag. Med anledning av detta har stadskontoret också tagit fram förslag på nya mallar för både ansökan och redovisning av bidrag för sysselsättnings- och näringslivsfrämjande åtgärder, se bilaga 9 och 10.

Beslutsunderlag

Redovisningen synliggör vikten av att tjänstepersoner som hanterar ansökningar är väl bekanta med de riktlinjer som finns, framförallt för att beslutsunderlagen ska följa en tydlig och gemensam struktur. Stadskontorets arbete med ”Det goda beslutsunderlaget” som utvecklar förvaltningens ärendebereidning, kombinerat med en större spridning av de riktlinjer som finns, skapar goda förutsättningar för ett sådant förfarande.

Ett annat resultat av redovisningen är att prioriteringen och bedömningen av det innovations- och näringslivsfrämjande stödet skulle kunna gynnas av en mer övergripande strategi för hur stödet ska fördelas. Detta skulle kunna skapa möjlighet för de utbetalda medlen att på sikt bli mer ändamålsenliga – både sett till näringslivsprogrammet, kommunfullmäktiges budgetmål och den ambition som finns gällande att stöd ska sättas in där det gör mest nytta för jobbtillväxten.

Stadskontorets bedömning är att detta kan åstadkommas genom en mer omfattande och kontinuerlig analys, som kan delas upp i tre delar:

Uppföljning av måluppfyllelse: Hur väl har de uppsatta målen uppnåtts, och har målen gett önskad effekt?

Lokal behovsanalys: Vad behöver Malmö just nu och inom en överskådlig framtid; vilka områden/branscher skulle gynnas bäst av finansiellt stöd; vad görs/görs inte redan i kommunen?

Omvärldsbevakning: Vilka innovations- och/eller näringslivsfrämjande insatser har haft god effekt i andra delar av landet eller världen, med följdfrågan; kan det anpassas till Malmös förutsättningar?

Det är viktigt att poängtera att ovan nämnda analyser kräver ett mer standardiserat förfarande gällande ansökningar och redovisning/uppföljning, vilket också beskrivits ovan.

Kännedom om möjligheten att söka bidrag

Ytterligare ett resultat av redovisningen är att kännedomen om möjligheten att ansöka om bidrag för innovations- och näringslivsfrämjande insatser skulle kunna öka. Det finns två huvudsakliga skäl till detta. Det första handlar om grundläggande likvärdighets- och demokratiprinciper; kunskapen om att det finns en möjlighet att ansöka om stöd bör i den utsträckning det är möjligt kommuniceras bredare till målgruppen. För det andra bedömer stadskontoret att en ökad kännedom skulle kunna medföra ett bredare ansökningsunderlag som i sin tur bättre speglar de utmaningar och möjligheter som finns gällande innovations- och näringslivsfrämjande insatser i Malmö. En ökad kännedom kräver också att de riktlinjer som finns synliggörs och kommuniceras, så att förutsättningarna redan initialt är tydliga för målgruppen. Detta skulle kunna tydliggöras på malmo.se och malmobusiness.com.

Samling av medel för förbättrad analys och prioritering

Som redovisningen illustrerat kommer de av kommunstyrelsen och stadskontoret utbetalda medlen till innovations- och näringslivsfrämjande insatser från ett flertal olika anslag. Det innebär att besluten bereds och fattas av olika politiska instanser (om än alltid på delegation av kommunstyrelsen), handläggs på olika avdelningar inom stadskontoret, och styrs av olika riktlinjer. Det innebär också att möjligheten att få en helhetsbild försvåras, och att olika principer gäller för liknande insatser endast på grund av att medlen hämtats från olika anslag inom samma nämnd. Inom ramen den ekonomiska ram som avsatts för näringslivsutskottet för sysselsättnings- och näringslivsfrämjande åtgärder återfinns också ett antal, årligen återkommande verksamhetsbidrag som skulle kunna bedömas falla inom ramen för anslaget för stadigvarande bidrag och medlemskap. Stadskontoret anser att en översyn av sådana möjliga förflyttningar av bidrag vore önskvärd.

De övergripande och mer proaktiva prioriteringar som bedöms skulle kunna bidra till en mer samlad och ändamålsenlig bidragsgivning inom området behöver vila på den analys som beskrivits ovan, och skulle underlättas av att medlen var mer samlade. Stadskontorets bedömning är därför att det fortsatta arbetet med att se över, och förbättra resultaten av, stödet till innovations- och näringslivsfrämjande insatser skulle främjas av att medlen i större utsträckning än idag samlades under den ekonomiska ram som avsätts till näringslivsutskottet för sysselsättnings- och näringslivsfrämjande åtgärder. Det skulle i praktiken handla om att överföra medel från kommunstyrelsens anslag för projekt och utredningar, för vilket möjligheterna bör ses över i budgetberedningen inför 2019.

Avslutande reflektioner

Stadskontorets övergripande slutsats är att det finns goda möjligheter att med förhållandevis små medel ytterligare höja ambitionsnivån gällande en samlad struktur för det innovations- och näringslivsfrämjande stöd som utbetalas från kommunstyrelsen och stadskontoret. Redovisningen tydliggör att det finns utvecklingsmöjligheter vad gäller stringens i ansökningar, beslutsunderlag,

uppföljningsmaterial och -process, kännedom om möjligheten att söka bidrag etc., men också att det fortsatta arbetet skulle gynnas av en kontinuerlig analys som kan lägga grunden för en tydligare prioriteringsordning för de bidrag som betalas ut. En sådan analys bör alltså bygga på ett antal olika faktorer, och ta sin utgångspunkt i såväl näringslivsprogrammet som de av kommunfullmäktige uppsatta målen och ambitionerna inom området. Den beskriva analysen skulle också främja ett mer proaktivt arbete.

Som ett led i att få processen än mer sammanhållen bedömer stadskontoret också att medlen i större utsträckning än idag skulle kunna samlas under ett och samma anslag. Det skulle förenkla både möjligheten att göra övergripande prioriteringar byggda på ovan nämnda analys, och möjligheten att få till stånd en mer samlad ansöknings-, berednings- och uppföljningsprocess.